

392.35(497.1)"1921/1934"
929 Карађорђевић А.

**Др Милош
ТИМОТИЈЕВИЋ**
музејски саветник
Народни музеј Чачак
slapovi@proton.me
[https://orcid.
org/0000-0002-0457-6125](https://orcid.org/0000-0002-0457-6125)

РИТУАЛ И ПОЛИТИКА: „КЊИГА КУМСТВА” КРАЉА АЛЕКСАНДРА I КАРАЂОРЂЕВИЋА 1921–1934.

АПСТРАКТ: Овај рад истражује симболику и историјску улогу кумства краља Александра I Карађорђевића као инструмента династичке и државне пропаганде у Краљевини СХС/Југославији. Заснован је на анализи Књиге кумства, која се чува у ризници Цркве Вазнесења Христовој у Чачку, а која је дошла из Дворске архиве током Априлској рати 1941. године. Истраживање обухвата расподелу кумства по регионима, конфесијама, занимањима очева, њихове деце и симболици дарова. Кумства су представљала ритуални механизам повезивања монарха и поданика, усмерен на изградњу државног јединства. Анализа показује да је ова традиција била селективно коришћена, са напласком на јачању династичке лојалности у регионима који су некада припадали Аустроугарској.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: кумство, симболика, ритуал, династичка пропаганда, Југославија, покрајина, конфесија, краљ Александар I Карађорђевић

Од самог свог настанка Краљевина СХС/Југославија суочила се са изазовима превазилажења дубоких етничких и верских подела с циљем изградње државног јединства. Један од облика повезивања народа, владара и државе био је ритуал кумства, који је представљао важан део династичке пропаганде краља Александра I Карађорђевића.

Ризница цркве Вазнесења Христовог у Чачку чува „Књигу кумства” (у оригиналу „Књигу кумстава”) Њ. В. Краља Александра I Карађорђевића. Штампани протокол димензија 32,5 x 22 cm, укорићен у кожу црвене боје са златотиском, садржи податке за 166 особа чијој деци је краљ Александар посредством својих изасланика био кум. Протокол је започет по ступању краља на престо 1921, а завршен је непосредно пред убиство 1934. године. Књига бележи податке о оцу (име, презиме, место становања, вероисповест), детету (редослед рођења, дан кумства, име),

краљевом изасланику (чин, положај, име), као и списак дарова за све присутне. На крају, садржи примедбе о судбини детета и административне белешке.¹

Унутар Књиге налази се и додатни документ о једном кумству из 1934. године које није унето у протокол, тако да се анализира укупно 167 кумстава. Она су обухватила и седам близанаца и двоје тројки (укупно 178 деце). Непосредно после кумства, или у првој години живота, тринаесторо деце је преминуло. То је био разлог да се два кумства са уписаним подацима (редни бројеви 144. и 149.) прецртају. Сматрамо да и та два случаја треба анализирати, јер је кумство одобрено и извршено.

[1] Вук Даутовић, Слободан Јаковљевић, *Ризница Саборне цркве Вазнесења Господњеј у Чачку* (Краљево : ЕУО [Епархијски управни одбор] Епархије жичке, 2024), 150-151.

За чак 36 случајева (21,56%) недостају подаци о полу детета и редоследу његовог рођења у породици. Кумство је прихватано већином мушкој деци, а свега 5,39% биле су девојчице. На основу уписаних података, кумства су организована за породице са пуно деце, обично за седми (5,39%), осми (5,99%), девети (34,13%), десети (14,31%) и једанаести порођај (5,39%). Постоје и по два крштења за петнаесто и седамнаесто дете. Сасвим ретко то је случај за прворођено дете.

Није познато на који начин је ова Књига дошла у чачанску цркву. Можемо претпоставити да је почетком Априлског рата 1941, током повлачења Владе Краљевине Југославије, Двора, војске и државне администрације, она поверена на чување чачанским свештеницима. Управо у ово време један део дворске архиве и драгоцености Карађорђевића сакривен је у околини Чачка.²

На почетку треба напоменути да се анализирају подаци у „Књизи кумства” која се чува у ризници чачанске цркве, а не сва кумства краља Александра I Карађорђевића. Наиме, у „Књигу кумства” подаци нису уписивани по хронолошком редоследу, већ у тренутку приспећа документа. Тако се поједина кумства уписују са великим закашњењем, а унутар Књиге налази се и један документ за кумство које није уписано.

Нека друга истраживања ове теме на мањем територијалном опсегу региструју управо тај случај.³ На основу доступних података сматрамо да је „Књига кумства” вредан и релевантан историјски извор. Иако је могуће да нису забележена сва кумства, њена садржина пружа довољно широку и разнолику базу података која омогућава извођење поузданих закључака о симболици

и улози овог ритуала у друштвено-политичком контексту Краљевине СХС/Југославије.

Симболика кумства и државна политика краља Александра I Карађорђевића

Кумство, или духовно сродство, представља један од важних видова повезивања људи у традицији српског народа. Кум има статус духовног заштитника детета које крсти или пара које венчава, тако да ужива велико поштовање, више него када је у питању обично крвно сродство јер му се приписују и мистична обележја. Етнолози су регистровали четири врсте кумства: крштено, венчано, у невољи и шишано кумство. Прва два се везују за јасне ритуале, треће је део праксе избегавања из кризних ситуација, а четврто је део прехришћанских обреда. У свим облицима оно омогућава стварање солидарних пријатељских друштвених веза. Код шишаног кумства, на пример, кум се узима из друге конфесије, чиме живот у религијски измешаном друштву добија стабилност.⁴

Због значаја кумства овај традиционални обред, али и институција повезивања људи, имао је своје место и у владарској, династичкој и државној пропаганди краља Александра I Карађорђевића. Према досадашњим сазнањима иницијатива за кумство долазила је из народа. Заинтересовани појединци упућивали су Двору молбе за кумство које су прихватане или одбијане у зависности да ли се испуњавају сви критеријуми. Деца би требало да буду из једног брака, пожељно је било да то нису прворођена деца – најчешће она после шестог порођаја – а важан је био став породице према држави и династији. Долазак краљевог изасланика представљао

[2] Милош Тимотијевић, *Злајто чейника и йарџизана : деконструкција једној миши : финансије и ошйор окуйашору у Србији и Југославији 1941–1945.* (Београд : Службени гласник, 2018), 61-63.

[3] Александар Павловић, „Употреба кумства на примеру кумовања чланова краљевске породице Карађорђевић”, *Башићина* 26 (2009), 243-265.

[4] Шпиро Кулишић, Петар Ж. Петровић, Никола Пантелић, *Српски митолошки речник* (Београд : Нолит, 1970), 49-51, 201-203; С. Ц. М. [Сретен Ц. Мићић], „Духовно сродство”, *Енциклопедија љавославља. Књига прва, А-З* (Београд: Савремена администрација, 2002), 605-607; А. Павловић, „Употреба кумства...”, 243-249.

је празник за породицу, понекад и за цело место, што је подразумевало свечану декорацију и коришћење елемената ефемерног спектакла.⁵

Краљ Александар I Карађорђевић (1888–1934) свакако је био снажна личност, која је својом појавом и деловањем директно утицала на обликовање политичке стварности Краљевине СХС/Југославије.⁶ Самим тим монархово кумство новорођенчету добијало је на важности. Истовремено, Краљевска дворска канцеларија имала је задатак одржавања доброг контакта монарха и народа. Зато је краљ радо излазио у сусрет молбама за кумства као посебном облику блискости са поданицима.⁷

Праксу кумства треба посматрати у контексту политичких дешавања међуратне Југославије. Након стварања нове државе 1918. године, политика југословенског уједињења била је усмерена на интеграцију три главна народа – Срба, Хрвата и Словенаца – у заједничку државу. Проблем централистичког или федералистичког уређења, међунационални проблеми и променљиви односи са моћном римокатоличком црквом, доводили су до нестабилности на унутрашњем плану. После увођења Шестојануарске диктатуре 1929. године, диригована политика стварања југословенске нације била је усмерена на укидање регионалних, етничких и верских разлика у циљу стварања јединственог идентитета. Ова политика често је наилазила на отпор, посебно међу Хрватима. Диктатура је донела пролазну стабилност, јер су репресивне мере режима додатно продубљивале етничке тензије и слабиле легитимитет идеје југословенске

нације.⁸ Зато је директан контакт краља и народа био битан, с циљем стабилизације друштвених односа и изградње поверења у институцију монархије.

Расподела кумства по покрајинама Краљевине СХС/Југославије

Краљева кумства, као важан инструмент учвршћивања веза између династије и грађана, истовремено су одражавала главне правце државне политике. Њихов симболички значај свесно је коришћен за јачање утицаја краљевске куће, при чему су различити приоритети власти утицали на њихову неравномерну расподелу широм државе. Да би се разумела ова стратегија, неопходна је анализа географске дистрибуције кумстава, јер просторна расподела открива политичке приоритете режима и методе интеграције различитих друштвених и етничких група унутар Краљевине СХС/Југославије.

Анализа се не ослања на званичну административну територијалну поделу Краљевине СХС/Југославије на области, потом жупаније и на крају бановине, већ на „историјске покрајине”, које на бољи начин истичу посебне конфесионалне, националне и историјске особености.

Овом приликом издвојено је укупно четрнаест „покрајина”, које се једним делом заиста поклапају са „историјским границама”, док су другим делом додатно подељене, како би истраживање било прецизније, а закључци поузданији (Табела бр. 1). Важно је напоменути да западне границе Краљевине СХС/Југославије и социјалистичке Југославије после 1945. године нису идентичне.

Београд се као престоница нове државе посматра издвојено од простора Србије пре 1912. године, с тим да су у престоницу уврштена и два кумства дипломатама у Паризу. Босна се посматра одвојено од

[5] А. Павловић, „Употреба кумства...”, 251-252, 254-262.

[6] Најпотпунију биографију краља Александра I Карађорђевића написао је Бранислав Глигоријевић, а која је имала више издања: Бранислав Глигоријевић, *Краљ Александар Карађорђевић 1-3* (Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2002).

[7] Ivana Dobrivojević, „Između Kralja i naroda nema posrednika”: dinastička propaganda u vreme šestojanuarskog režima”, *Tokovi istorije*, 4 (2006), 159-182.

[8] Љубодраг Димић, *Културна историја у Краљевини Југославији 1918–1941. Трећи део. Политика и сиваралаштво* (Београд: Стубови културе, 1997), 411-460.

Херцеговине која је, због професионалних разлика, подељена на Западну и Источну Херцеговину, при чему је граница дефинисана географски, реком Неретвом. Под Војводином се подразумевају Банат, Бачка и Срем, али без Барање, суштински у границама аутономне покрајине после 1945. године. Далмација се анализира у историјским оквирима пре 1918. године, али са издвојеним Дубровником због посебног историјског развоја и симболике. Косово и Метохија се посматрају у границама аутономне покрајине после 1945, односно 1959. године. Македонија и Црна Гора такође се анализирају у границама после 1945. године, а Словенија у границама Дравске бановине из доба Краљевине Југославије. Славонија без Срема анализира се посебно од Хрватске, тј. обе географске целине према границама из периода пре 1918. године.

Иако су за овакву поделу узети различити критеријуми, сматрамо да они ипак омогућавају прецизнију анализу, да би се потом кумства посматрала на подручју већих административно-територијалних јединица (Табеле бр. 2. и 3).

Табела бр. 1. Кумства по покрајинама

Покрајина	Број кумстава	Процент (%)
Београд	6	4,57
Босна	35	20,96
Војводина	11	6,59
Далмација	9	5,40
Дубровник	2	1,12
Западна Херцеговина	15	8,98
Источна Херцеговина	7	4,19
Косово и Метохија	4	2,40
Македонија	3	1,18
Славонија	10	5,99
Словенија	17	10,18
Србија	23	13,77
Хрватска	23	13,77
Црна Гора	2	1,12

Одмах се уочава да је Босна имала привилеговано место у кумствима (скоро 21%). Потом са идентичним бројем следе Србија без Београда у границама пре 1912. године и Хрватска без Славоније и Срема у границама пре 1918. године (13,77%). Затим следе Словенија (10,18%), Западна Херцеговина (8,98%), Војводина (6,59%) и Далмација без Дубровника (5,40%). Друге „покрајине“ имају значајно мањи број кумстава: Косово и Метохија (2,40%), Македонија (1,18%) и Црна Гора (1,12%). Ни престоница Београд није имала привилеговано место (4,57%).

Дубровник је имао исти број кумстава као и Црна Гора (1,12%), а Далмација (5,40%) није фаворизирана у односу на континенталну Хрватску (13,77%). Суштински, институција кумства у областима са бројним патријархалним сиромашним сеоским становништвом, које је имало снажнију југословенску оријентисаност него други делови будуће јединствене Хрватске, није искоришћена као облик политичке инструментализације ове древне традиције.

Уочава се и занемаривање Македоније, Косова и Метохије и посебно Црне Горе. Тако је, на пример, Словенија (10,18%) била десет пута важнија него Црна Гора у овом пољу династичке пропаганде. Ни Србија без Београда (13,77%) није имала претерано више кумстава него Словенија.

Неравномерна расподела кумства још је уочљивија када се посматрају према крупнијим територијалним јединицама (Табела бр. 2). Босна и Херцеговина се анализира у границама из 1945, Хрватска и Славонија (без Срема) у границама пре 1918. године, као и Далмација и Дубровник. Важно је напоменути да је Бановина Хрватска из 1939. обухватала Хрватску и Славонију (без највећег дела Срема), Далмацију са Дубровником, затим целу Западну Херцеговину, део Источне Херцеговине, део средње Босне и део Посавине у Босни.

Под „Старом Србијом“ подразумева се простор Македоније и Косова и Метохије, али

без Рашке области (Санџака). Треба напоменути да је Новопазарски санџак из периода пре 1912. године подељен између Србије и Црне Горе и да је на простору црногорског дела забележено једно кумство (Беране). Међутим, тај податак се анализира у оквиру Црне Горе. Зато се може закључити да је простор Рашке области (Санџака) био потпуно занемарен у домену краљевих кумстава.

Табела бр. 2. Кумства по покрајинама

Покрајина	Број кумстава	Процент (%)
Босна и Херцеговина	57	34,14
Хрватска и Славонија	33	19,76
Далмација и Дубровник	11	6,52
Бановина Хрватска из 1939. године	69	41,32
СР Хрватска из 1945. год.	44	26,34
Србија пре 1912. године	29	17,36
Србија из 1918. године	36	21,58
СР Србија из 1945. године	33	19,76
„Стара Србија”	7	4,19

Јасно се учача да су Босна и Херцеговина имале приоритет у кумствима (34,14%). Тај податак је и разумљив због потребе да се снажно пропагандно утиче на све нације и конфесије у процесу изграђивања државе и династичке верности у средишњој области нове државе.

Ипак, изненађујући је податак да је заправо простор Бановине Хрватске из 1939. године имао највише кумстава (41,32%). Иако се хронолошки оквир истраживања (1921–1934) не поклапа са временом стварања Бановине Хрватске, наведена територија која је обухватала већину Хрвата у Краљевини Југославији додатно открива доминантан смер династичке и државне пропаганде краља Александра I Карађорђевића.

Србија у границама из периода пре 1912, и 1914. као и после 1945. године имала је дупло мање кумстава. Занемаривање „Старе Србије” је још веће, јер је Бановина Хрватска имала десет пута више кумстава.

Зато је значајно и поређење између простора Србије и Црне Горе у границама пре 1918. године и свих покрајина које су ушле у састав Краљевине СХС/Југославије из Аустроугарске.

Табела бр. 3. Кумства по покрајинама

Покрајина	Број кумстава	Процент (%)
Србија из 1918. године	36	21,58
Црна Гора из 1918. године	2	1,12
Покрајине из Аустроугарске	129	77,30

Доминација простора који се ујединио у Краљевину СХС/Југославију из Аустроугарске је потпуна (77,30%). На примеру овог поређења још једном се потврђује занемаривање Србије и нарочито Црне Горе. Очигледно да је владало уверење да су национална, верска, државна, монархистичка, па и лична оданост Карађорђевићима довољно изграђене, тако да није било потребе за додатним ангажовањем.

Приметно је и понављање кумства у истим селима, што говори да је иницијатива углавном долазила из народа и да није било јасно изграђене стратегије употребе овог ритуала који је могао да има позитиван ефекат код народа.

Неуједначена географска расподела краљевских кумстава открива стратешко усмерење владарске политике на јачање државног јединства и лојалности династији Карађорђевић међу становништвом некадашњих аустроугарских територија у оквиру Краљевине СХС/Југославије. Ови простори очигледно су сматрани приоритетним због својих националних, конфесионалних и историјских специфичности, док је запостављање „Старе Србије” и Црне Горе, па и саме Србије у границама пре 1912, одражавало уверење да су ти делови државе већ природно везани за монархију. На тај начин открива се сва сложеност процеса интеграције унутар Краљевине, али истовремено

отвара и питање дугорочне ефикасности оваквих симболичких поступака у контексту политичких изазова и друштвених криза, посебно из перспективе успона хрватског националног покрета и трагичних догађаја током Другог светског рата.

Расподела кумстава по занимањима очева детета

Поред географске расподеле важно је испитати и социјалну структуру породица које су добијале краљева кумства, јер занимања очева откривају приоритете државе у изградњи поверења у краљевску власт код различитих социјалних група.

Издвојено је петнаест група занимања. Под војницима се подразумевају и граничари и подофицири, док се под одредницом „државни службеници” окупљају сва чиновничка занимања у свим облицима државне управе. Због посебног статуса породице избеглог руског кнеза Димитрија Оболенског, што је било и симболички прво кумство, издвојена је одредница „елита”. Високи официри Краљевине СХС/Југославије издвојени су у групу „официри”.

Железнички радници, који су у државној служби, издвојени су из групе других радника. Под занатлијама се подразумевају сва занимања тог типа која се обављају у приватној режији, а група „поседници” преузета је из саме „Књиге кумства”. Највероватније да се под њом подразумевају људи са већим земљишним поседом или рентијери.

Табела бр. 4. Кумства по занимањима

Занимање	Број кумстава	Процент (%)
Војници	3	1,80
Државни службеници	11	6,58
Елита	1	0,60
Железнички радници	6	3,60
Занатлије	12	7,18
Лекари	2	1,20
Официри	3	1,80

Пензионери	6	3,60
Поседници	3	1,80
Радници	5	2,99
Ратни инвалиди	2	1,20
Сељаци	94	56,28
Трговци	3	1,80
Учитељи и вероучитељи	2	1,20
Непознато	14	8,38

Било је сасвим очекивано да краљ највише кумује сељацима као најбројнијем друштвеном слоју. Међутим, број кумстава (56,28%) није одговарао доминацији ове социјалне групе у становништву Краљевине Југославије. Према попису из 1921. године 80,37% становништва живело је од пољопривреде, односно 76,30% према подацима из 1931. године.⁹

Зато су друге друштвене групе добиле нешто значајније место, при чему су железнички радници и радници уопште заједно имали (6,59%). Ако им се додају и занатлије, као што је то рађено у званичним пописима, они укупно имају 13,77%, што је блиско подацима из званичне статистике (1921 – 9,91%, 1931 – 11,00%).¹⁰

Зато су „елита”, официри, војници и државни службеници заједно имали 10,78% кумстава, што је два и по пута више него у званичним статистикама за друштвене групе које обједињују јавне службе, слободна занимања и војску.¹¹ Тај однос био би и виши ако би се урачунали лекари, учитељи и вероучитељи.

Суштински, ширење државне и династичке пропаганде није усмеравао према радницима или интелектуалцима, већ према сељацима и људима у војсци и државној служби. У питању је био покушај стварања појачане лојалности државног апарата.

[9] Љубодраг Димић, *Културна историја у Краљевини Југославији 1918–1941. Први део: држава и друштво* (Београд : Стубови културе, 1996), 35.

[10] Љ. Димић, *Културна историја... Први део*, 35.

[11] Љ. Димић, *Културна историја... Први део*, 35.

Доминација сељака је очекивана, како због саме њихове бројности, тако и због чињенице да су кумства усмеравана према паровима са пуно деце. Живот у градовима захтевао је другачије планирање породица.

Нагласак на државне службенике, војску и занатлије указује и на намеру да се оствари подршка важних градских друштвених група за стабилност државе. Истовремено, мањи фокус на раднике и интелектуалце открива ограничења у ширини краљевске пропаганде.

Расподела кумстава по конфесијама

Док професионална структура очева осликава друштвене приоритете монархије, конфесионална расподела кумстава пружа увид у покушаје династије да преко верских заједница ојача државну кохезију. Подела на конфесије условила је и поделу на нације, јер је религија била кључни елемент идентитета у Краљевини СХС/Југославији. Овај аспект истраживања омогућава увид у то да ли су одређене вероисповести имале привилегован положај или су биле предмет посебних напора за придобијање лојалности. Распоред кумстава међу православнима, католицима, муслиманима и припадницима других верских заједница помаже нам да јасније разумемо како је краљевска кућа настојала да интегрише различите верске групе у заједнички државни пројекат.

При томе се у анализи користе два критеријума. Најпре се анализирају породице за које је јасно уписано којој конфесији припадају, а затим и оне за које је тај податак изостао. Међутим, на основу имена, презимена, као и места становања, са пуном сигурношћу можемо закључити којој религијској групи припадају.

Табела бр. 5. Кумства по конфесији

Вероисповест	Број кумстава	Процент (%)
Православна	60	35,93
Католичка	76	45,51
Муслиманска	14	6,38

Евангелистичка	1	0,60
Непознато	16	9,58
Вероватно православна	4	2,39
Вероватно католичка	11	6,56
Вероватно муслиманска	1	0,60
Укупно православних	64	38,32
Укупно католика	87	52,06
Укупно муслимана	15	8,98

Због бројности православних хришћана у Краљевини Југославији, чињеница да је СПЦ уједно и национална црква, као и да су Карађорђевићи били православни Срби, било је очекивано да се и кумства углавном усмеравају на православне вернике. Међутим, већ је анализа кумства по покрајинама јасно посведочила другачију политику династије.

Убедљиво највећи број кумстава имају католици, чак 45,51% од уписаних кумстава, односно 52,06% у укупном броју (уписани и они за које са великом сигурношћу тврдимо да припадају тој конфесији). Други су православни 35,93 % (38,32%), а трећи муслимани 3,38 % (8,98%).

Према попису из 1931. године расподела ове три вероисповести је другачија. Православни су били заступљени са 48,70%, католици са 33,44%, а муслимани са 11,20%.¹² Када се ови подаци пореде са расподелом кумстава, види се да су католици имали за 18,62% „привилегованији” статус, православни за 10,38% „слабији” положај, а муслимани за 2,22%.

Забележен је само један случај кумства евангелистима, док су Јевреји потпуно изостали. Нема ни кумства припадницима најбројнијих националних мањина (Немцима,

[12] *Definitivni rezultati popisa stanovništva od 31. marta 1931. Knjiga II. Prisutno stanovništvo po veroispovesti* (Београд: Државна штампарија, 1938), VI-VII.

Мађарима, Албанцима), што такође осликава усмерења, али и огрличчења државне и династичке пропаганде.

Ако и ове податке узмемо у обзир, онда је још јасније да је изостављање кумства Мађарима и Немцима, који су једним делом такође припадали католичкој цркви, додатно фаворизовало Хрвате и Словенце у овој конфесији. Исто важи и за изостављање кумства Албанцима у односу на укупан број кумстава муслиманској заједници, суштински исламском становништву Босне и Херцеговине (Муслиманима-Бошњацима).

Анализа кумства према конфесијама на додатни начин потврђује да је династичка пропаганда била снажно усмерена према покрајинама које су некада припадале Аустро-угарској, али пре свега према католичком становништву. Када су у питању православни, међу укупно 38,32% кумстава три петине је са простора Србије и Црне Горе до 1918. године. На тој територији није ни било кумства другим религијским групама. Тако се на још један начин потврђује тежња да се код католика изгради осећај лојалности према новој династији. Све остале конфесије биле су у другом плану, при чему се јасно уочава занемаривање Срба изван Србије пре 1912. године.

Хронолошка расподела кумстава

Промене у верској структури кумстава указују на флексибилност пропагандне стратегије династије, а даљи увид у хронолошке промене може показати како су ове стратегије еволуирале у складу са политичким дешавањима и друштвеним околностима.

Табела бр. 6. Кумства по годинама

Година	Број кумстава	Процент (%)
1921.	1	0,60
1922.	2	1,20
1923.	1	0,60
1924.	6	3,60

1925.	4	4,40
1926.	11	6,59
1927.	22	13,17
1928.	12	7,18
1929.	17	10,18
1930.	13	7,78
1931.	20	11,97
1932.	19	11,37
1933.	17	10,18
1934.	22	13,17

Краљ је просечно дванаест пута годишње кумовао. Уочљиво је да до 1927. године нема превише кумстава (18% од укупног броја). Тек од 1929. и увођења диктатуре и политике интегралног југословенства повећава се број кумстава (укупно 64,65% у периоду 1929–1934). Највећи број забележен је 1934, у години убиства краља Александра I Карађорђевића (13,77%). Расподела кумстава по покрајинама и конфесијама углавном је равномерна у свим годинама.

Кумство као лични чин ангажовања монарха могло је имати значајан ефекат у интеграцији различитих верских и националних група и појачавању династичке оданости, тако да је било очекивано да ће се појачано користити после увођења диктатуре. Символички лични гест монарха био је својеврстан алат за појачавање осећаја интегралног југословенства и династичке оданости, а посредно и консолидације државног јединства у условима диктатуре. Истовремено, равномерна расподела по покрајинама и конфесијама сведочи о краљевој намери да створи слику непристрасног заштитника свих грађана Краљевине.

Најчешћа имена

Док хронолошка динамика кумстава показује како је овај ритуал био прилагођаван политичким околностима, анализа имена новорођенчади открива дубље слојеве симболике и идентитета. Имена често одражавају

националну припадност, традицију, религијске вредности, регионалне особености и политичке околности, што их чини значајним показатељем многих друштвених тенденција.

Претпостављамо да су родитељи сами одлучивали о имену новорођенчета, али и да су настојали да на тај начин самостално (или уз благу сугестију краљевих изасланика) изразе позитиван однос према новој држави и династији. Истраживање овог аспекта кумстава омогућава нам боље разумевање начина на који је краљевска кућа промовисала идеју јединства, али и како су одређена имена симболички повезивана са националним и династичким вредностима у сложеном мултинационалном и мултиконфесионалном друштву Краљевине СХС/Југославије.

Табела бр. 7. Кумства по имену новорођенчета

Име	Прво	Процент (%)	Друго	Процент (%)	Треће	Процент (%)
Абдурахман	1	0,56	-	-	-	-
Александар	76	42,70	6	21,42	-	-
Александра	3	1,69	-	-	-	-
Александрина	1	0,56	-	-	-	-
Алија	-	-	1	3,57	-	-
Андреј	6	3,37	-	-	1	25,00
Асим	1	0,56	-	-	-	-
Ахмед	1	0,56	-	-	-	-
Божидар	-	-	1	3,57	-	-
Бошко	3	1,69	-	-	1	25,00
Бранка	-	-	1	3,57	-	-
Велимир	1	0,56	-	-	-	-
Вид	1	0,56	-	-	-	-
Владимир	1	0,56	-	-	-	-
Дамњан	1	0,56	-	-	-	-
Драгутин	1	0,56	-	-	1	25,00
Душан	1	0,56	-	-	-	-
Ђорђе	1	0,56	-	-	-	-
Ђуро	1	0,56	-	-	-	-
Зорка	2	1,13	-	-	-	-
Искендер	1	0,56	-	-	-	-
Јелена	1	0,56	-	-	-	-
Јусуф	1	0,56	-	-	-	-
Крешимир	-	-	1	3,57	-	-
Марија	7	3,93	4	14,28	-	-
Матија	-	-	1	3,57	-	-
Матилда	-	-	1	3,57	-	-
Мехмед	1	0,56	-	-	-	-
Милан	1	0,56	-	-	-	-
Милица	1	0,56	-	-	-	-

Миховил	1	0,56	-	-	-	-
Мухамед	1	0,56	-	-	-	-
Немет	1	0,56	-	-	-	-
Нусрет	1	0,56	-	-	-	-
Павле	1	0,56	-	-	-	-
Петар	26	14,61	2	7,14	-	-
Селестин	-	-	1	3,57	-	-
Скендер	1	0,56	-	-	-	-
Слободин	1	0,56	-	-	-	-
Твртко	-	-	1	3,57	-	-
Томислав	10	5,62	7	25,00	-	-
Ђирило	-	-	1	3,57	-	-
Хусеин	1	0,56	-	-	-	-
Штефанија	-	-	-	-	1	25,00
Непознато	16	8,99	-	-	-	-

Сасвим очекивано најчешће име за дечаке било је Александар (42,70%). Када се додају и варијанте за девојчице (Александра, Александрина), тај проценат се додатно увећава (44,95%). Друго најчешће име било је Петар (14,61%), што је такође очекивано јер се тако звао краљев прворођени син, престолонаследник. Треће најчешће име било је Томислав 5,62%, а четврто Андреј 3,37%, што су имена друга два сина краља Александра I Карађорђевића. Дакле, 68,55% имена новорођенчади било је условљено мушким именима заступљеним у краљевској породици. Ако том броју додамо и име Марија, како се звала краљица, а које је најчешће давано девојчицама (3,93%), добијамо 72,48% имена која понављају називе личности из краљевске породице.

Међутим, име Томислав је истовремено важно за хрватску националну традицију (име првог краља из средњег века), што је и разлог да краљ Александар I Карађорђевић тако назове свог другорођеног сина и на тај начин демонстрира државно јединство. Зато су дечаци којима су добијали име Томислав приликом краљевих кумстава увек долазили из хрватске националне заједнице.

Традиција давања два или чак више имена у католичким породицама додатно појачава ту праксу. Томислав се појављује у 25% случајева, а Александар 21,42% као друго име новорођенчета. У питању су хрватске породице, које су и на тај начин настојале да сачувају своју националну традицију у случају прихватања неког од имена из краљевске породице Карађорђевића.

Муслимани су очекивано својој деци давали имена у оквиру своје посебне традиције и нису се на тај начин идентификовали са државом и династијом.

Краљеви изасланици

Осим избора имена, који је често одражавао династичку симболику, и улога краљевих изасланика у процесу кумства била је важна, како би се осигурали ауторитет и значај овог ритуала. Демонстриран је јединствен спој војне организације и церемонијалне функције државе, што је требало да нагласи значај који је монархија придавала кумству.

Чин официра и место у војној организацији додатно је уздизало симболику овог традиционалног ритуала и повезивало га са државном структуром и ауторитетом. Анализа официрских чинова краљевих изасланика, као и положаја у војним јединицама, а затим и националности, открива нам стратегију државне и династичке пропаганде. Њихово присуство суштински није било само протоколарно, јер је оличавало спремност државе да директно учествује у животу својих грађана, чиме се истицала веза између војске, краљевског двора и народа.

Табела бр. 8. Краљеви изасланици по официрском чину или положају у цивилној администрацији

Чин	Број кумстава	Процент (%)
Генерали	9	5,39
Пуковници	75	44,91
Потпуковници	38	22,75
Капетан фрегате (потпуковник)	1	0,60
Мајор	11	6,59
Капетан корвете (мајор)	1	0,60
Начелник среза	1	0,60
Без уписаног чина	7	4,19
Без уписаних података	24	14,37

Највећи број изасланика били су пуковници (44,91%), затим потпуковници (23,35%). Број мајора (7,18) је незнатно виши него генерала (5,39%). Јасна је намера да се ангажовањем официра са високим чином ритуал кумства учини што достојанственијим и значајнијим.

Сви изасланици са чином генерала били су Срби и већином су ангажовани за кумство Србима (две трећине). Генерали никада нису ангажовани као изасланици у кумству муслиманима. Када је у питању социјална структура, она је равномерно распоређена.

Верска, национална и социјална припадност новорођенчета подједнако је распоређена у случају изасланства пуковника и потпуковника. При томе је приметно да се

после 1930. године као изасланици све више ангажују официри који су исте вере (што је јасно на основу имена и презимена) као и новорођенче. Један официр био је и муслиманске вероисповести.

Табела бр. 9. Краљеви изасланици по положају у војсци и цивилној администрацији

Положај	Број кумстава	Процент (%)
Командант	72	43,11
Вероватно командант	2	1,20
Заступник команданта	3	1,80
Помоћник команданта	25	14,97
На служби у команди	12	7,18
Ађутант краља	2	1,20
Ордонанс	1	0,60
Референт у војсци	1	0,60
Начелник	4	2,40
Управник	2	1,20
Без ознаке положаја	19	11,38
Без уписаних података	24	14,37

Положај краљевог изасланика у војној организацији такође је био битан. То су углавном били команданти војних јединица и њихови заступници (46,11%). Када се том броју додају и помоћници команданата (14,97%), добијамо 61,08% војног особља на значајној функцији у војној хијерархији подручја на коме се обављао ритуал кумства. Национална, верска, социјална или покрајинска посебност није се одражавала на избор изасланика.

Улога краљевих изасланика у кумству била је важан инструмент државне и монархистичке пропаганде, која је спајала симболику војне хијерархије са животом грађана. Ангажовањем официра високог чина, ритуал кумства добијао је на значају и достојанству, док је њихова функција у војној организацији додатно наглашавала државни ауторитет. Тако је ова пракса служила као снажан симбол јединства и личног ангажмана државе у свакодневном животу својих поданика.

Дарови

Поред самог ритуала и улоге изасланика, посебан значај имали су и дарови који нису били само материјални знаци пажње, већ су поседовали и значајну симболичку вредност, с циљем појачавања улоге монархије у животу појединаца, усмерене ка стварању везе између породице и државног ауторитета. Тако је чин кумства представљао важну тачку спајања приватног и јавног живота, кроз коју се може сагледати значај овог догађаја који је свакако био и свечаност.

Табела бр. 10. Дарови на кумствима

Дарови	Родитељи	Дете	Свештеници	Црквењаци	Послужитељи	Бабице
40 динара	-	-	-	1	-	-
50 динара	-	-	-	3	-	4
100 динара	-	-	1	2	-	-
200 динара	-	-	7	1	1	-
300 динара	-	-	18	5	-	-
1000 динара	10	-	-	-	-	-
1300 динара	1	-	-	-	-	-
1700 динара	1	-	-	-	-	-
2000 динара	16	-	-	-	-	-
2200 динара	1	-	-	-	-	-
3000 динара	48	-	-	-	-	-
5000 динара	1	-	-	-	-	-
Крстић	-	58	-	-	-	-
Златан крстић	-	15	-	-	-	-
Златан крстић и ланчић	-	7	-	-	-	-
Крстић и ланчић	-	33	-	-	-	-
Златник	-	59	-	-	-	-
Сат	-	7	-	-	-	-
Сребрни сат	-	2	-	-	-	-
Уобичајени дарови	-	2	-	-	-	-
Непознато	21	21	21	21	21	21

Подаци о даровима за двадесет једно кумство потпуно су изостали. За преостале претпостављамо да су унети тачни подаци о даровима родитељима, новорођенчету, свештеницима, црквењацима, послужитељима и бабицама. У појединим случајевима сви су даровани, у другим нису, при чему није јасно ко је све присуствовао ритуалу. Родитељи и новорођенче свакако јесу.

Иако је прво кумство било детету избеглог руског кнеза, новорођенче је добило само крст и 3000 динара. Касније се јасно назначавало да новац добијају родитељи, свештеници, црквењаци, послужитељи и бабице, а деца материјалне поклоне – најчешће крстове (са или без ланчића), али и златнике, као и сатове.

Родитељима је укупно поклоњено 196.200 динара. Најмање 1000, највише 5000, просечно 1.175 динара, при чему се рачунају сва кумства. Међутим, родитељи су даровани само у 78 кумстава, тако да је заправо у тим случајевима просечно даровано око 2.500 динара. Новац који је додељиван родитељима имао је реалну вредност, јер је цена наднице 1930. износила

између 25 и 35 динара, а литар „љуте” ракије (препеченице) 25 динара 1938. године.¹³

Од 1921. па до почетка 1927. године родитељи редовно добијају новац, а деци изостају дарови. Затим се та пракса прекида и деца добијају дарове (већином крст са ланчићем), а родитељима изостаје давање новца. Од 1930. родитељи и деца добијају дарове, али не у сваком кумству.

Новорођенчад су већином редовно дарована. Због конфесионалне припадности, хришћанска деца добијала су крстове. Они су понекад златни (15), златни са златним ланчићем (7) или обични са обичним ланчићем (33). Муслиманска деца, природно, нису могла да добијају крстове, али су зато дарована сатовима. Подељено је укупно девет сатова, од тога два сребрна. Свим новорођенчадима најчешће је дарован златник (59), без обзира на вероисповест.

Међутим, приметно је слабије даривање муслиманске деце и њихових родитеља. За два кумства немамо податке, док су у три случаја само родитељи добили по 3.000 динара. У четири случаја деца су добила само сат, а у осталим је даровање било слично као и за хришћанску децу и родитеље.

Када је у питању социјална припадност родитеља, она није утицала на висину новчаних износа и материјалних дарова детету. Исто важи и за националну и покрајинску припадност.

Новац су добијали и хришћански свештеници, хоће, црквењаци, послужитељи и бабице. Није јасно да ли је то рађено само у случају када су присуствовали чину кумства. У сваком случају ти износи нису били велики (укупно 9.090 динара).

Дарови који су пратили чин кумства краља Александра I Карађорђевића представљали су више од обичних поклона – они су били снажан симболички израз повезаности

између монарха, појединаца и заједнице. Разноликост у врсти и вредности дарова одражавала је сложене друштвене, културне и религијске контексте међу различитим групама становништва, док је истовремено указивала на промене у приступу и пракси током времена.

Док су новчани дарови служили као вид подршке и израз пажње, симболика предмета који су даровани осликавала је шире стремљење ка учвршћивању односа поверења између краљевске власти и грађана. Овај феномен на још један начин сведочи о значају ритуала у процесу стварања осећаја посвећености и верности држави, монарху и династији у мултиконфесионалној и вишенационалној држави.

Краљева кумства у служби изградње државног јединства

Кумства краља Александра I Карађорђевића нису била обичан ритуал, већ смишљен политички инструмент за јачање националног јединства и лојалности монархији. Иако краљ није лично учествовао у чину кумства, ангажовање високих официра као његових изасланика давало је овом ритуалу додатни ауторитет и симболичку тежину.

Анализа кумстава по покрајинама, конфесијама, занимањима очева и симболици дарова показује да је ова пракса селективно коришћена, са посебним нагласком на католичком становништву у регионима који су након распада Аустроугарске ушли у састав Краљевине СХС/Југославије. Фаворизовање католичког становништва није било случајно, јер је кумство коришћено као средство јачања династичког ауторитета у подручјима где је краљевска власт била нестабилнија, посебно међу Хрватима. Потпуна доминација кумстава у областима које ће 1939. године постати део Бановине Хрватске такође јасно указује на главно усмерење династичке пропаганде.

С друге стране, запостављање Србије (у границама пре 1912), „Старе Србије” и Црне Горе сведочи о уверењу да је монархија на тим просторима већ уживала довољну

[13] Аноним, „Службени део : рад општинскиг одбора”, *Општинске новине*, бр. 2, 15. јануар 1930, 100; *Jugoslavija 1918–1988. Statistički godišnjak* (Beograd : Savezni zavod za statistiku, 1989), 163.

подршку. Кумства су била најзаступљенија у руралним срединама, што је логично, јер је сеоско становништво чинило већину популације и највише је било везано за ову древну традицију. Зато овај обред није био само формални или церемонијални чин, већ механизам повезивања династије са локалним становништвом кроз институцију духовног сродства. Истовремено, повећан број кумстава у круговима државног апарата указује на стратегију изградње лојалне бирократије која би била ослонац монархије.

Пошто су кумства додељивана на предлог самих грађана, даља истраживања би могла показати из којих су покрајина и религијских група предлози најчешће одбијани. Такође, упоређивање кумстава краља Александра I Карађорђевића са сличним праксама у различитим историјским оквирима покрајина од којих је настала Краљевина СХС/Југославија (Аустроугарска, Османско царство, независне Србија и Црна Гора) до традиције у социјалистичкој Југославији, може додатно допринети разумевању дуготрајног значаја и домета ове институције.

На крају, резултати истраживања постављају питање да ли је селективни приступ кумствима био пропуштена прилика за учвршћивање монархијске власти у традиционално лојалним српским срединама. Будући да је кумство у српској култури имало дубоку духовну и мистичну улогу, његова шири примена могла је да допринесе снажнијем осећају поверења у монархију и династију Карађорђевић.

Иако су кумства промовисала личност краља као гаранта државног јединства, југословенског идентитета и стабилности, неравномерна расподела показује како је ова стратегија била ограничена. Краткорочно, она је могла да помогне у смиривању тензија у бившим аустроугарским територијама, али дугорочно свакако није успела да осигура трајну лојалност. Суштински, кумства краља Александра нису била само симболична церемонија – она су представљала сложену

политичку стратегију чији је крајњи успех у обликовању државног јединства остао ограничен.

Извори и литература

Архивски извори

Ризница Цркве Вазнесења Господњег у Чачку, Књига кумства краља Александра I Карађорђевића 1921–1934.

Статистике

Definitivni rezultati popisa stanovništva od 31. marta 1931. Knjiga II. Prisutno stanovništvo po veroispovesti. Beograd : Državna štamparija, 1938.

Jugoslavija 1918–1988. Statistički godišnjak. Beograd : Savezni zavod za statistiku, 1989.

Литература

Dobrivojević, Ivana. „Između Kralja i naroda nema posrednika” : dinastička propaganda u vreme šestojanuarskog režima”. *Tokovi istorije*, 4 (2006), 159-182.

Глигоријевић, Бранислав. *Краљ Александар Карађорђевић 1-3.* Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 2002.

Даутовић, Вук и Јаковљевић, Слободан. *Ризница Саборне цркве Вазнесења Господњег у Чачку.* Краљево : ЕУО [Епархијски управни одбор] Епархије жичке, 2024.

Димић, Љубодраг. *Културна историја у Краљевини Југославији 1918–1941. Први део. Држава и друштво.* Београд : Стубови културе, 1996.

Димић, Љубодраг. *Културна историја у Краљевини Југославији 1918–1941. Трећи део. Политика и стваралаштво.* Београд : Стубови културе, 1997.

Кулишић, Шпиро и Петровић, Петар Ж. и Пантелић, Никола. *Српски митолошки речник.* Београд : Нолит, 1970.

Мићић, Сретен Ц. „Духовно сродство”. *Енциклопедија православља. Књига прва, А-З*, 605-607. Београд: Савремена администрација, 2002.

Павловић, Александар. „Употреба кумства на примеру кумовања чланова краљевске породице Карађорђевић”. *Баштина* 26 (2009), 243-265.

Тимотијевић, Милош. *Злато чешника и иаршизана : деконструкција једног мита : финансије и ошпор окујашору у Србији и Југославији 1941–1945.* Београд : Службени гласник, 2018.

RITUAL AND POLITICS: THE "BOOK OF GODPARENTHOOD" OF KING ALEXANDER I KARADORĐEVIĆ (1921–1934)

This paper examines the godparenthoods of King Alexander I Karadorđević as an instrument of dynastic and state propaganda in the Kingdom of Serbs, Croats, and Slovenes/Yugoslavia. Based on the *Book of Godparenthood*, which is preserved in the treasury of the Church of the Ascension of Christ in Čačak, the study analyzes the distribution of godparenthoods by regions, religious denominations, fathers' occupations, gender of the children, and the symbolism of gifts. The research shows that godparenthoods were selectively used, with a particular emphasis on the Catholic population in the regions of the former Austro-Hungarian Empire, while Serbia, Montenegro, and "Old Serbia" were less represented. Godparenthoods were most frequently granted

to children from large families, and the gifts carried both symbolic and material significance. The king's envoys were primarily high-ranking officers, reinforcing the authority of the state. A chronological analysis indicates an increase in godparenthoods after 1929, coinciding with the introduction of the royal dictatorship and the policy of integral Yugoslavism. The most common names given to newborns were associated with members of the royal family, underscoring the clear symbolic function of this ritual. The paper concludes that godparenthoods served as an attempt to construct a unified state identity, but their selective application raises questions about the long-term effectiveness of this strategy in light of the political crises that followed.

Miloš TIMOTIJEVIĆ, PhD

Прилог бр. 1. Протокол кумства краља Александра I Карађорђевића 1921-1934. године

Ред. број	Име и презиме	Место	Занимање	Вероисповест	Дете по реду	Дан крштења	Име детета	Име изасланика	Дарови детету	Примедба
1	Оболенски кнез Сергије Александар	Бела Црква	Кнез, предводител дворјанства на руском царском двору, избеглица	Православна	-	6. II 1921.	Александар	Ордонач официр Њ.В. Краља коњички мајор Боривоје П. Костић	крст и 3000 динара	.
2	Бранковић Петар Ј.	Нови Бечеј	Финансијски прегледник	Католик	-	4. XI 1922.	Александар	Помоћник команданта Сомборског војног округа, пеш. потпуковник г. Доброслав М. Вуксанович	2000 динара	.
3	Барбарић Иван	Чапљина	Железничар	-	-	1922.	.	.	2000 динара	.
4	Зекушић Матија	с. Габела, ср. Метковић	.	.	I 1923.	.	Командант 32. пеш. пука, пуковник г. Рад. Живковић	3000.- дин.	26. II 1929. добивен извештај да је дете умрло. Преко М.У.П. изјављено саучешће	.
5	Милетић Грга Г.	Добро село, ср. Мостарски	Тежак	Католик	.	16. V 1924.	Милан	Командант артиљеријског пука II армијске области, пуковник Чед. Ж. Дуњић	3000.- дин.	Осми син
6	Судар Бошко В.	с. Биоградац, ср. Мостар	Тежак	.	.	VIII 1924.	.	.	3000.- дин.	.
7	Јагодић Јово	Сарајево	Инвалид	Православна	.	27. IX 1924.	Александар	Помоћник команданта II дивизијске области дивиз. Ђенерал Светомир Матић	3000.- дин.	.
8	Кризманић Петар	Славонски брод	Железничар	.	.	22. XI 1924.	Марија	Помоћник команданта Железничке команде потпуковник Бож. М. Јовановић	3000.- дин.	.
9	Кларић Иван	с. Крућевићи, ср. Мостар	Сеоски кмет	Католик	9	23. XI 1924.	Александар	Командант 32. пешадијског пука пуковник, Дим. М. Магдић,	3000.- дин.	Осми син
10	Обрадовић Фрања М.	с. Добраље, ср. Метковић, обл. Мостар	Сељак	Католик	8	7. XII 1924.	Петар	Помоћник команданта 32. пешадијског пука пеш. потпуковник Блажо М. Ђукановић	3000.- дин.	Седми син
11	Марковић Благоје Р.	с. Надинићи, ср. гатачки, обл. Мостар	Земљорадник	Православна	8	20. IV 1925.	Александар	Начелник артиљеријског одељења Јадранске дивизијске области, пуковник г. Данило Р. Гатало	3000.- дин.	.
12	Црновршанин Реџеп	Беране	Чинovníк финансијске управе	Муслиман	9	14. VI 1925.	Скендер	Командант 3 батаљона 48 пеш. пука, мајор г. Милан Р. Јојић	3000.- дин.	.

13	Јелавић Мате	с. Стон, Дубровник				1925.	.	.	3000.- дин.	.
14	Бајић Петар	с. Подлу- гови, обл. Сарајево	Железничар			1925.	.	.	3000.- дин.	.
15	Батиновић Мате	с. Дужи, ср. столачки, обл. Мостар		Католик	7	16. V 1926.	.	Помоћник коман- данта 32. пеша- дијског пука пеш. потпуковник Благо М. Ђукановић	3000.- дин.	.
16	Глишић Јово	с. Љешево, ср. височки, обл. Сарајево			7	1926	.	.	3000.- дин.	.
17	Милићевић Стјепан	Метковић	Трговац			11. VII 1926.	Велимир	Помоћник коман- данта мостарског војног округа, пуковник г. Спасоје Ш. Лазаревић	3000.- дин.	.
18	Хаџиомеровић Халид	с. Опличићи, ср. сто- лачки, обл. Мостар	Сељак	Муслиман		11. VII 1926.	Немет	На служби у Команди мостар- ског војног округа потпуковник г. Јован А. Искрић	3000.- дин.	.
19	Димитријевић Александар Р.	Београд-Па- риз	Ђенерал- штабни пуковник, војни аташе у Паризу	Православна		14. X 1926.	Петар	.		Први син
20	Арелић Грга	с. Ходбина, ср. Мостар	Тежак	Православна	10	28. XI 1926.	Петар	Командант 32. артиљеријског пука у Мостару, пуков- ник г. Миливоје Д. Лазаревић	3000.- дин.	.
21	Малтарић Андрија	Сарајево	Званичник Дирекције државних железница	Католик		1. XII 1926.	Александар	Командант 10. пеш. пука „Јаковског” пуковник г. Јован С. Ристић	3000.- дин.	Седми син
22	Скопљак Авдо С.	с. Високо, Сарајево	Табачки кожар	Муслиман		1926.	.	Командант инжењерије II армијске области пуковник г. Мил. В. Милинковић	3000.- дин.	.
23	Мачевић Пера Н.	с. Лашва, ср. Зеница, обл. Тузла	Чувар држав- них шума			23. XII 1926.	Ђорђе	Помоћник коман- данта Травничког војног округа потпу- ковник г. Светолик М. Тошић	3000.- дин.	Као кум уписан Њ.К.В. Престоло- наслед- ник Петар
24	Делић Обрен	с. Луг, ср. Требиње	Земљорадник	Православна	осми син	9. I 1927.	Петар	Пуковник Милован Јекић, Требиње	3000.- дин.	Седми син
25	Дечман Фердинанд	с. Цеље, ср. Цеље, обл. Марибор	Месар	Католик	11				3000.- дин.	Седми син
26	Вучковић Иван Л.	с. Крвавац, ср. Метко- вић, обл. Мостар				1926.			3000.- дин.	Осми син
27	Пупис Иван А.	Марибор	Судски чиновник у пензији	Католик		1926.	Александар		3000.- дин.	Седми син
28	Надрамија Паско	Дубровник	Месар			6. II 1927.	Александар	Пеш. потпуковник г. Јордан Ј. Икић од команде места у Дубровнику	3000.- дин.	Седми син

29	Сушац Ловро	с.Церно, ср. Љубушки, обл. Мостар	Сељак	Католик		27. II 1927.	Александар	Помоћник команданта 32. пеш. пука „Невесињског“ пук. Благо М. Букановић	3000.- дин.	Седми син
30	Тодоровић Стјепан	с. Прићел, ср. Маглај, обл. Тузла	Тежак			17. III 1927.	Александар	Помоћник команданта Травничког војног округа потпуковник г. Светолик М. Тошић	Крстић са ланчићем	
31	Димитријевић Александар Р.	Париз	Ђенерал-штабни пуковник, војни аташе у Паризу	Православна	2	17. II 1927.	Павле			Други син
32	Томичић Мате	с. Посавски Подгајци, ср. жупански, обл. Сремска	Земљорадник		9 син	3. III 1927.	Петар	Вд команданта 17. пеш. пука „Војвода Мишић“ потпуковник г. Добривоје Пироћанац	Крстић са ланчићем	
33	Долничар Петар	с. Шујца, ср. Љубљана	Сељак	Католик		10. III 1927.	Александрина-Марија	Помоћник команданта Љубљанског војног округа пуковник г. Јосип Новак	Крстић са ланчићем	
34	Дорешић Ђуро	с. Лоња, ср. Чазма, обл. Загреб	Сељак	Католик	15	10. III 1927.	Александар-Ђирило	На служби у Штабу IV армијске области кољички пуковник г. Војин Тодоровић	Крстић са ланчићем	Добивени син, дете умрло 4. IV 1928.
35	Дукић Ристо	с. Суботиња, ср. Височки, обл. Сарајево	Сељак	Православна		14. VII 1927.	Александар	Командант 15. пеш. пука „Стеван Синђелић“ пук. г. Илија Ј. Димитријевић	Крстић са ланчићем	Седми син
36	Борозан Ђуро	с. Цим, ср. Мостар, обл. Мостар	Сељак	Православна	9	20. VII 1927.	Драгутин	На служби у Команди мостарског војног округа, потпуковник г. Јован А. Искрић	Крстић са ланчићем	Седми син
37	Франкић Анте	с. Ловрећ	Поседник	Католик	10	24. VII 1927.	Петар-Александар	Командант 13. пеш. пука, пуковник „Хајдук Вељко“ г. Милан Радоњић	Крстић са ланчићем	Седми син
38	Бартул Бобан	с. Солин, ср. Сплит, обл. Сплит	сељак	Католик	5	24. VII 1927.	Александар-Бождар	Командант Већа команде места у Сплиту, бригадни ђенерал, г. Драг. М. Тодоровић	Крстић са ланчићем	Трећи син
39	Рудан Јаков	с. Солин, ср. Сплит, обл. Сплит	сељак	Католик	5	24. VII 1927.	Александар-Крешимир	Командант Већа команде места у Сплиту, бригадни ђенерал, г. Драг. М. Тодоровић	Крстић са ланчићем	Пети син
40	Хајровић Махадл	с. Бијељина, ср Бијељина, обл. Тузла	Муслиман							
41	Љуштина Стеван	с. Почитељ, ср. Госпић, обл. Приморско-крајишка		Православна		13. XI 1927.	Александар	Командант 32. пеш. пука пуковник, г. Драгутин Т. Стаменковић	Крстић са ланчићем	
42	Шута Мухарем	с. Оплићићи, ср. Столачки, обл. Мостар	Муслиман			1927.				Седми син

43	Радић Петар	Београд	Служитељ Радио-станице на Бањици	Православна		6. XI 1927.	Душан	Ађутант Њег. Вел. Краља пуковник Петар Љубичић	Крстић са ланчићем	Седми син
44	Имамовић Бајро	с. Мирчина, ср. Тузла, обл. Тузла			1	1927.				Осми син
45	Сархатлић Јусуф	с. Стари Мајдан, ср. Санди Мост, обл. Бихаћ	Месар и тежак	Муслиман		2. XII 1927.	Хусеин	На служби у Команди бањалучког војног округа мајор г. Зено Ф. Соретић	Часовник	Седми син
46	Вулетић Марко	с. Козица, ср. Макарска, обл. Дубровник	сељак	Католик		18. XII 1927.	Александар-Петар	Командант 11. пеш. пука „Карађорђе” ђшт. пуковник Никола Љ Христић	Крстић са ланчићем	Осми син
47	Вербић Иван	с. Мегајница, пошта Гриже, Дравска бан.	сељак	Католик	6 дете	22. VI 1927. (бр. 2200/3 Бан. Управе)	Вид			
48	Мирјанић Бошко	с. Горње Поље, ср. Коњиц, обл. Мостар	сељак	Православна		27. I 1928.	Александар	Командант 23. арт. пука у Мостару пуковник, г. Богљуб А. Јовановић	Крстић са ланчићем	Седми син
49	Алић Халил	с. Грачаница, ср. Зеница, обл. Травник	тежак	Муслиман		10. II 1928.	Нусрет	Командант 1. батаљона, 15. пеш. пука „Стеван Синђелић”, потпуковник г. Буро Н. Ристић	Часовник	Седми син
50	Тавчар Мартин	Љубљана	званичник-вратар Дирекције државних железница у Љубљани	Католик	10 синова	2. III 1928.	Александар	Пеш. потпуковник г. Фран Ф. Долиншек, на служби у Команди љубљанског војног округа	Крстић са ланчићем	десети син
51	Недељковић Благоје	Косовска Митровица	потпрегледник финансијске контроле	Православна	11	16. III 1928.	Бошко	Командант Косовске артиљеријске бригаде бригадни ђенерал, г. Лазар Радосављевић	Крстић са ланчићем	девети син
52	Константиновић-Пападопулос Александар	Ниш	лекар	Православна	1	22. IV 1928.	Петар	Ђенералштабни бригадни ђенерал, г. Петар Костић, Начелник Штаба III армијске области	Крстић са ланчићем	
53	Хоџић Абдулах	Горњи Сребреник	сељак	Муслиман	9 синова	20. V 1928.	Абдурахмин	Командант 25. пеш. пука „Фердинанда Првог румунског”, пуковник, г. Мих. Васић	сребрни сат и 3.000 динара	дете старо 3 године
54	Поповић Пантелија	Бошковић, ср. Бања Лука	сељак	Православна	10 синова	24. VI 1928.	Александар	Командант 2. батаљона 33. пеш. пука г. Јован И. Прибић	Крстић са ланчићем	
55	Пауновић Влајко	с. Чагровац, ср. Ниш, обл. Ниш	граничар у Штабу 9. граничарског пододсека у Бабушници	Православна		16. VII 1928.	Зорка	Командант 3. пеш. пука пуковник, г. Милан В. Николић	Крстић са ланчићем	
56	Лопашевић Рад.	Београд	лекар	Католик	1	23. XII 1928.	Слободин-Александар	Помоћник маршала Двора, мајор г. Бранко Погачник	Крстић са ланчићем и сребрни сат са монограмом Њ.В. Краља	

57	Шкрба Дане	с. Шахиновићи, ср. Котор-Варош, обл. Врбаска	сељак	Православна	9 синова	11. VIII 1928.	Бошко	Командант Бања-лучког војног округа пуковник, г. Владимир Пешић	Крстић са ланчићем и златник од 20 динара	.
58	Рикала Симо	с. Котеци, ср. Љубиње, обл. Мостар	сељак	Православна		29. XII 1928.	Александар	Командант Мостарског војног округа, пуковник г. Буде Прица	Крстић са ланчићем и три златника од 20 динара	.
59	Зељковић Цвијо	с. Драганић Падова, ср. Мркоњички, обл. Мостар	тежак	Православна		30. XII 1928.	Александар	Командант 1. батаљона 15. пеш. пука потпуковник, г. Ђуро Ристић	Златан крстић са ланчићем и златник	.
60	Дечман Фердинанд	Цеље, обл. Марибор	месар	Католик	17-то дете	9. II 1929.	Марија			.
61	Пишкур Франц	с. Марла, ср. Чазма, обл. Загреб			10-ти син	5. II 1929.	Петар			.
62	Матузовић Илија	с. Морањци, ср. Тузла, обл. Тузла			9-ти син	3. II 1929.	Александар			.
63	Бец Алојзиј	с. Каменица, ср. Кршки, обл. Љубљанска	поседник	Католик	11-ти син	28. IV 1929.	Александар	Командант 39. пеш. пука, пуковник, г. Вој. Костић	Златан крстић са ланчићем и златник	.
64	Екселенски Јакоб	с. Спадње Јаблане, ср. Птуј, обл. Марибор	столар	Католик	12-ти син	2. VI 1929.	Александар	Командант 2. батаљона 45. пеш. пука, мајор, г. Мићић Лујо из Марибора	Крстић и ланчић и златник	.
65	Мујезиновић Пашан	Тузла	тежак	Муслиман	13	22. V 1929.	Јусуф	Помоћник команданта Тузланског војног округа потпуковник, г. Урош Тодоровић	Сат са монограмом	.
66	Чернишек Јосип	с. Кип, ср. Дарувар, обл. Осиек	ковачки обртник	Католик	10-ти син	12. V 1929.	Александар	Командант 43. пеш. пука, пуковник г. Владимир Костић	крстић са ланчићем, златник и 3.000 динара	.
67	Вујасин Јово	с. Густовар, ср. Мркоњић Град, обл. Травник	сељак	Православна	9-ти син	21. VII 1929.	Александар	Командант 1. батаљона 15. пеш. пука потпуковник Ђура Ристић	златан крстић са ланчићем и златник	.
68	Стопар Јосип	с. Шмарјета, ср. Кршки, обл. Љубљанска	железнички службеник	Католик	близаници: 10 и 11-ти син	4. VIII 1929.	Александар и Томислав	Командант 39. пеш. пука, пуковник, г. Вој. Костић	крстић са ланчићем и златник	.
69	Керезовић Марко	с. Вечићи, ср. Котор-Варош, обл. Врбас	тежак	Православна	10	1929.				.
70	Мартиновић Стево 3.	с. Бајице, ср. Цетињски, обл. Зетска	чиновник у пензији	Православна	9-ти син	21. IX 1929.	Бошко			.

71	Перковић Иво и Добрила	с. Клис, ср. Сплит, обл. Сплит		Католик	1	20. X 1929.	Александар	Командант 11. пеш. пука пуковник г. Марко Михаиловић	крстић са ланчићем и златник	
72	Вујиновић Вјекослав	Куриловац, ср. Велико Горички		Католик	10 син	27. X 1929.	Александар	Командант загревачког војног округа пуковник г. Владимир Јемрић	крстић са ланчићем и златник	
73	Катић Мића	с. Грбавци, ср. Зворник, обл. Тузла	земљорадник	Православна	9 син	10. XI 1929.	Владимир	Командант 2. батаљона 25. пеш. пука, пуковник г. Илија Павићевић	крстић са ланчићем и златник	
74	Млакић Марко	Бучићи, ср. Травник	земљорадник	Католик	9 син	24. XI 1929.	Александар-Твртко	Потпуковник г. Саво Краљевић	крстић са ланчићем и златник	
75	Димитријевић Александар Р.	Београд	ђенерал-штабни бригадни ђенерал, Маршал Двора Њ. В. Краља	Православна	3 дете	26. XII 1929.	Милица			
76	Милетић Грга	Кравље код Нашица	земљорадник	Католик	9 син	8. XII 1929.	Александар-Томислав	Арт. пуковник г. Симо Мирковић из Осијека		Кумче Александар-Томислав умро 12-III 1930. г. видј. бр. 886/30
77	Клеве Иван	Олиб, ср. Преко		Католик	9 син	9. I 1930	Миховил-Александар	Пуковник Линус Деканева, из Сплита		
78	Карановић Шпира	Бобољуско, ср. Босански Петровац	тежак	Православна	9-ти син	19. II 1930.	Александар	Пешадијски потпуковник Мугоша Л. Михаило, помоћник команданта Бањалучког војног округа	крстић и златник	Свештенику 200.-, послужу 100.-
79	Ковачевић Омер	Турска Дубрава, пошта Д. Топола, ср. Босанска Градишка	тежак	Муслиман	9-ти син	30. III 1930.	Искендер	Инж. пуковник, г. Радован Дреновац	сат и златник	Оци: 300.- дин.
80	Јоцић Никола	Ниш	ковач железничке радионице	Православна	9-ти и 10-ти син (близанци)	14. VI 1930.	1.) Александар 2.) Петар	Дивизијски ђенерал г. Пантелија Ј. Ђукић, помоћник команданта 5. армијске области	Сваком кумчету по: златан крстић и златник, а родитељима 3000.- динара	Свештенику 200.- црквенењаку и бабици по 50.- дин.
81	Ерцег Илија	Шабац	земљорадник	Православна	9-ти син	6. VII 1930.	Петар	Војимир Антић, пеш. потпуковник, помоћник команданта Шабачког војног округа	крстић и златник	
82	Хасаница Мујо	Тетово, ср. Зенички	земљорадник	Муслиман	9-ти син	10. VIII 1930.	Асим	Ђура Ристић, командант I батаљона 15. пеш. пука у Травнику	Родитељима: 3000.- дин, кумчету: сат и златник	

83	Бренко Иван	Загреб, Савски Кути	полицјиски надстражар у пензији	Католик	осми син	10. VIII 1930.	Александар	Фрањо А. Николић, помоћник команданта 35. пеш. пука „Зрински“		Бр. 1433/30
84	Боснић Петар	Каменица, ср. Дрвар	тежак	Православна	9-ти син	7. IX 1930.	Александар	Ђуро И. Лубарда, пеш. потпуковник, помоћник команданта Книнског војног округа		Бр. 2999/931 умро ноћу 20./21. XI 1931.г.
85	Шустар Франц	Трбовље	рудар	Католик	9-ти син	16. XI 1930.	Александар	Пеш. потпуковник Иван Ф. Ројник, помоћник команданта 39. пеш. пука у Цељу	крстић и златник	Бр. 2048/930
86	Кларић Иван	Кручевић, ср. Мостарски	тежак	Католик	девети син	19. X 1930.	Томислав	Пеш. пуковник, г. Отмар Лангерхолц, помоћник команданта 32. пеш. пука		Бр. 2027/930
87	Михаљевић Анте	Подхум, ср. Ливно	тежак	Католик	десети син	9. VI 1930.	Ђуро	Пеш. пуковник Едуард Бороша, помоћник к-данта Сибњског војног округа		Бр. 2123/930
88	Плавец Иван	Железно-десно, ср. Сисак	тежак	Католик	девети син	9. XI 1930.	Александар-Матија	Пеш. пуковник Владимир Јемерић, командант Загребачког војног округа	3000.- динара, златан крстић и златник од 20.-	Бр. 2124/930
89	Ђукић Ненад	Совче, ср. Ваљево	тежак	Православна	осми и девети син, близанци	28. XII 1930.	Александар и Петар	Пеш. пуковник Душан Урошевић, командант Ваљевског војног округа	3000.- родитељима, 200.- свештенику, 100.- црквењаку 2 крстића и 2 златника деци	
90	Ребић Јосип	Куриловец, ср. Велика Горица	тежак	Католик	девети син	8. II 1931.	Александар	Пеш. пуковник, Владимир Јемерић, командант Загребачког војног округа	300.- свештенику и црквењаку; 1 крстић и 1 златник детету	Бр. 161/931 и Бр. 519/931
91	Завртник Мартин	Видовец, ср. Варашдин	тежак	Католик	девети син	15. III 1931	Александар	Пешадијски пуковник Рудолф Собега, помоћник команданта Варашдинског војног округа	300.- свештенику и црквењаку; 5000.- родитељима; златник и крстић	Бр. 598/931
92	Циндрић Анте	Цетинград, ср. Слуњ, Савска банов.	тежак	Католик	десети син	29. III 1931	Александар	Пеш. мајор Отмар Ерделац, на служби у Карловачком војном округу	300.- свештенику и црквењаку; крстић и златник	Бр. 724/931
93	Пауновић Влајко	Чагровац, ср. Нишки	Граничар у Штабу 9. граничарског пододсека у Бабушници	Православна	трећа кћи	3. V 1931.	Марија	Арт. пуковник Милован Р. Петровић, командант артиљеријског пука V армијске области	300.- свештенику и црквењаку; крстић и златник	Бр. 962/931
94	Божичевић Јура	Сестрин, ср. Преко	земљорадник	Католик	седми син	17. V 1931.	Томислав-Александар	Капетан фрегате Томо Т. Тијачић, Шибеник		Бр. 1524/931

95	Мркоњић Благоје	Врањски, ср. Тузла	земљорадник	Православна	бли- занци: осми и девети син	31. V 1931.	1.) Петар 2.) Александар	Пеш. пуковник, г. Мил. Г. Васић, командант 25. пеш. пука у Тузли	Деци: злат- ник и крстић свакоме, свеш- тенику : 300.- динара	бр. 1692/931
96	Гавран Иван	Фоча, ср. Дервента	земљорадник	Католик	девети син	14. VI 1931.	Томислав	Арт. пуковник Дра- гомир Младеновић, пом. кмданта 6. арт. пука у Тузли	Детету: крстић са ланчићем, свештенику: 300.- динара	бр. 1763/931
97	Замида Франц	Уршна села, ср. Ново Место	земљорадник	Католик	десети син	5. VII 1931.	Петар-А- лександар	Вацлав Диц, пеш. потпуков- ник, командант 4. батаљона 40. пеш. пука	Детету крстић, свештенику 300.- дин.	
98	Денковић Васиљ	Босански Нови	пензионер	Православна	десети син	2. VII 1931.	Александар	Пеш. пуковник Јован Н. Прибић, пом. кданта Бањалучког војног округа	крстић са ланчићем, 300.- свеш- тенику	бр. 2141/1931
99	Думитров Светозар	Мокрин, Велика Кикинда	земљорадник	Православна	јед- наесто дете (девета кћи)	19. VIII 1931.	Марија	Арт. бриг. ђенерал Миливоје Степа- новић, командант артиљерије Потиске дивизијске области	крстић са ланчићем, 300.- свеш- тенику	бр. 2165/931
100	Васиљевић Димитрије Н.	Радовиште	трговац	Православна	девети син	16. VIII 1931.	Петар	Пеш. пуковник Све- толик Радовановић, командант 49. пеш. пука у Струмици	крстић са ланчићем и златник, 300.- свеш- тенику	2250/931
101	Рок Јурак	Сутланска Пољана, ср. Клањец	сељак	Католик	кћи: јед- наесто дете	6. IX 1931.	Алек- сандра - Марија	Пеш. пуковник Вла- димир Јемрић, кмн- дант Загребачког војног округа	Роди- тељима: 3000.- дин. Детету: крстић и златник, свештенику: 300.-	бр. 2620/931.
102	Јовић Обрен	Чукујевац	сељак	Православна	девети син - 11-то дете	15. XII 1931.	Александар	Арт. пуковник г. Александар М. Митровић, ком. 19. арт. пука у Краљеву	Роди- тељима: 3000.- дин. Детету: крстић и златник, свештенику: 300.-	бр. 2715/931 и 2922/931
103	Стојковић Милутин	Жагубица	сељак	Православна	10-то дете, девети син	15. XII 1931.	Александар	Пеш. пуковник г. Душан С. Панић, кмданта 9. пеш. пука у Пожаревцу	Детету: крстић и златник. Свештенику: 300.- дин.	бр. 2755/931 и 3018/931
104	Цоларић Алојзиј	Дол при Костање- вици, ср. Кршко	сељак	Католик	9-ти син	29. XI 1931.	Андреј	Пеш. пуковник г. Драг. М. Пурић, кмн- дант Цељског вој- ног округа	Детету: крстић и златник. Свештенику: 300.- дин.	
105	Ковачев Марко	Старе Шове, ср. Н. Сад	сељак	Православна	9-ти син	20. XII 1931.	Ђорђе	Коњ. пуковник г. Живота М. Тодо- ровић, на служби у Штабу I арм. области	Детету: крстић и златник. Свештенику: 300.- дин.	бр. 23/932
106	Јанковић Вићентије	Жарково, Београд	сељак	Православна	10-ти син	31. V 1931.	Петар	Арт. бриг. ђенерал г. Вел. Вељковић, ађутант Њ. В. Краља	Роди- тељима: 1000.- Детету: крстић и ланчић	бр. 900/931

107	Јамброшевић Ана и Јосип	Вараждин	кројачи	Католик	10-та кћи	12. IV 1931.	Александра-марија-Штефанија	Пеш. пуковник г. Стјепан Крчмар, кмднт I батаљона 39. пеш. Пука	крстић и златник	бр. 555/931
108	Салкичевић Адем	Теслић, ср. Тешањ	вероучитељ	Муслиман	9-ти син	3. V 1931.	Мухамед	Пеш. пуковник Михаило Васић, 25. пеш. пук у Тузли	сат	бр. 725/931
109	Вуковић Марко	Обровац, ср. Бања Лука	земљорадник	Католик	9-ти син	26. VII 1931.	Александар	Коњ. потпуковник Славо Петрухар, на служби у Бањалучком војном округу	крстић и златник	бр. 1777/931
110	Јелачић Драгутин	Пећ	земљорадник инвалид	Православна	1-во дете женско	7. II 1932.	Зорка	Михаило Т. Тиодоровић, чиновник начелства среза у Пећи	крстић и златник	бр. 329/932
111	Порић Авдо	Орахово, ср. Босанска Градишка	земљорадник	Муслиман	9-ти син	14. II 1932.	Мемед-Алија	Комднт I дивизиона 9. арт. пука арт. мајор Мустафа Башагић Бања Лука	Родитељима: 3000.- дин. Детету: сат	331/32 354/32
112	Постружин Стјепан	Лукавец, ср. Клањец	земљорадник	Католик	9-ти син	13. III 1932.	Томислав	Помоћник кмднта 36. пеш. пука „Јелачића“ пеш. потпуковник Стјепан Крчмар из Вараждина	крстић и златник	502/32
113	Шостерчић Август	Св. Вид при Птују	трговац	Католик	9-ти син	27. III 1932.	Александар-Петар	Мајор Мир. В. Шарац кмднт места у Птују	крстић и златник	414/32 624/32
114	Готић Иван	Мождјенец, ср. Нови Мароф	земљорадник-добровољац	Католик	9-ти син	17. IV 1932.	Александар-Томислав	Помоћник кмднта 36. пеш. пука „Јелачића“ пеш. потпуковник Стјепан Крчмар	Родитељима: 3000.- дин. Детету: крстић и златник	505/32 869/32
115	Стефановић Јосип	Крај Горњи, опш. Брдовец, ср. Загреб	земљорадник-добровољац	Католик	17-то дете-ми син	3. IV 1932.	Александар-Томислав	Пеш. потпуковник Карло Круменкер на служби у Загребачком војном округу	крстић и златник	616/32
116	Антоил Михаел	Братинци, ср. Доња Мидова	земљорадник-добровољац	Католик	10-та кћи	3. IV 1932.	Марија-Матилда	Кмднт 3. батаљона 36. пеш. пука пеш. потпуковник Анте Х. Хруза	Родитељима: 1000.- дин. крстић и златник	617/32
117	Максимовић Љубомир	Заграђе, ср. Качерски (Рудник)	земљорадник	Православна	тројке: 2-ги и 3-ћи и 4-ти син	3. VIII 1932.			Родитељима: 3000.- дин. Деци: крстићи и златници	880/32 после крштења умрла два сина
118	Деспинић Риста	Петриња (К-да војног округа)	пеш. Наредник, водник на служби у Петрињском војном округу	Православна	9-то дете-син	29. V 1932.	Александар	Кмднт 25. арт. пука, арт. пуковник г. Михаел. М. Луканц у Петрињи	крстић и златник	933/32
119	Хараминчић Томо	Драганићи, ср. Карловац	тежак	Католик	15-то дете	5. VI 1932.	Александар	Кмднт 53. пеш. пука пуковник Димитрије С. Митровић у Карловцу		953/32 кумче умрло 25. VIII 1932, бр. 1645/32
120	Ђурђевић Предраг	Призрен	учитељ	Православна		21. VIII 1932.	Александар	В.д. команданта пешадије Косовске див. области пеш. пук. Блажо М. Ђукановић,	крстић и златник	2093/32

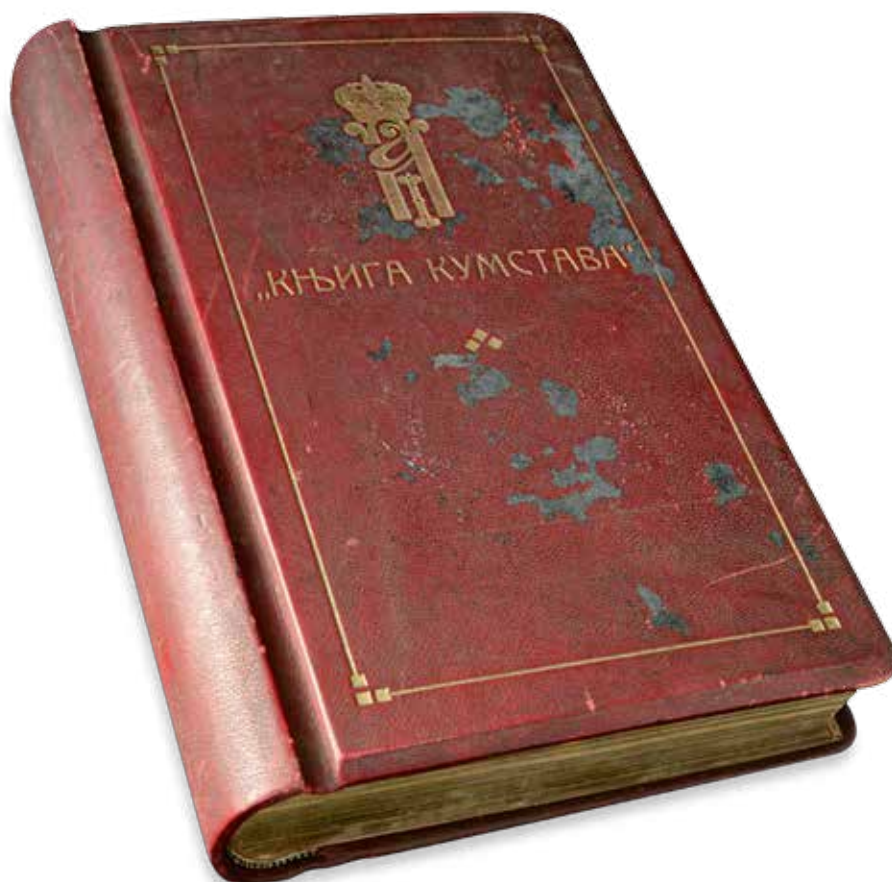
121	Марковић Милисав	Маскаре, ср. Темнићки, Моравска бан.	земљорадник	Православна	10-то дете женско	25. IX 1932.	Марија	Кмндт арт. подофицирске школе арт. пуковник г. Миливоје Лазаревић, Ђуприја	крстић и златник	1655/32 2203/32
122	Јеленичић Мато	Трнава, ср. Вировитица, Савска бан.	земљорадник	католик	9-то дете син	18. IX 1932.	Александар	Кмндт 2. коњ. Пука, коњ. пук. Г. Спира Чаковски, Вировитица	крстић и златник	2207/32
123	Бачић-Бачац Иван	Блато на Корчули	земљорадник	католик	тројке: три сина	11. IX 1932.	Петар, Томислав, Андреј	Кмндт 32. пеш. пука пеш. пук. г. Отмар Лангерхолц Мостар	крстићи и златници	2202/32
124	Ђукић Ненад	Совча, ср. Ваљево	земљорадник	Православна	9-ти син	4. IX 1932.	Томислав	Кмндт I арт. пука, арт. пук. Вуко Лепетић - Ваљево	крстић и златник	20-X-1932 1492/32
125	Мирковић Драгомир	Краљево	бравар	Православна	9-ти син	8. XI 1932.	Андреја	Ваз. потпуковник г. Душан М. Радовић, в. д. управника Ваздухопловног завода у Краљеву	родитељима 3000.- дин, детету: крстић и златник	3238/32
126	Миленковић Драгутин	Вете Ветонске	земљоделац	Православна	9-та ћерка	16. XI 1932.	Јелена	Кмндт артиљерије V арм. области пук. Петровић	Родитељима: 1000.- дин Детету: крст и златник	3239/32
127	Јовановић Павле	Витовница	земљоделац	Православна	9-ти син	16. X 1932.	Петар	Кмндт 9. пеш. пука пук. Душан С. Панић	крст и златник	3287/32
128	Жуповац Алојз	Баршт, ср. Ново Место	земљоделац	Католик	9-ти син	20. XI 1932.	Александар	Помоћник кмндт 40. пеш. пука, пеш. пуковник Адолф Килар, Љубљана	крст и златник	3119/32
129	Сретеновић Радош	Милочај	земљоделац	Православна	9-то дете	1. I 1933.	Андреј	Душан М. Радовић	Родитељима: 3000.- дин. Детету: крст и златник	3431/32
130	Холи Стеван	Хајдучица	земљоделац	Католик	9-то дете	15. I 1933.	Александар	Драг. С. Станковић	1300.- дин и крст и златник	460/33
131	Рошка Мишко	Сољани	земљоделац	Евангелиста	9-то дете	12. II 1933.	Александар	.	Родитељима: 2000.- дин крст и златник	291/33 дете умрло
132	Ђирић Јоца	Стапари	земљорадник	Православна	8-то дете	5. II 1933.	Александар	Пеш. потпуковник Мил. Л. Палић	Родитељима: 3000.- дин крст и златник	388/33
133	Сучић Петар	Привлаке	радник	Католик	6-ти и 7-ми син	12. II 1933.	Петар и Томислав	Пеш. потпуковник Артур Р. Густавић	Родитељима: 2000.- дин крстови и златници	517/33
134	Собалић Томо	Штруковац	рударски радник	Католик	10-ти син	12. II 1933.	Александар	Коњ. пуковник Иван М. Влаисављевић	Родитељима: 2000.- дин крст и златник	516/33
135	Сабо Јосип	Суботица	надничар	Католик	15-то дете 6-та кћи	26. V 1933.	Александра-Марија	Коњ. пуковник Стјепан В. Долезил	Родитељима: 3000.- дин крст и златник	397/33

136	Поп-Сауловић Никола	Битољ	обућар	Православна	7-мо дете 3-ћи син	13. III 1933.	Александар	Пеш. потпуковник Крс. М. Милошевић	Роди-тељима: 1000.- дин крст и златник	377/33
137	Купек Адам	Хртковци	земљорадник	Католик	10-ти син	7. V 1933.	Андреја	Потпуковник Ђуро Лубарда	Крст и златник	865/33
138	Димитријевић Стојан	Ојковица, ср. Златибор	земљорадник	Православна	9-ти син	7.V 1933.	Петар	Потпуковник Тодор Илић	Роди-тељима: 3000.- дин Детету: крст и златник, свештенику: 300.-	15-I-34 изв. Да му је дете, кумче, умрло 844/33
139	Андројић Стјепан	Лобор	земљорадник	Католик	8-ми син	21.V 1933.	Александар	Потпуковник Драгутин Медле	Роди-тељима: 3000.- Детету: крст и златник	1099/33
140	Станојевић Зарије	Петачинце	земљорадник	Православна	10-то дете	9. VI 1933.	Александар	Кмндт 3. пеш. пука пуковник Љубомир Н. Савић, Пирот	Крст и златник	1332/33
141	Марковић Јосип	Нашице	Служитељ	Католик	8-ми син	20. VIII 1933.	Алексан-дар-Томислав	Арт. потпуковник Стјепан С. Грлић, Осијек	Роди-тељима: 3000.- дин.	1742/33
142	Ћирковић Миљана	с. Мургош	земљорадник	Православна	7-ми син	27. VIII 1933.	Александар	Начелник интен-датуре дивизијске области у Ваљевоу, г. Радивоје А. Тодоровић	Крст и златник, свештенику 300.- дин	2080/33
143	Влаисављевић Јован	Крговица	надлугар	Православна	9-ти син	20. VIII 1933.	Александар	Пеш. потпуков-ник, кмндт пука у Госпићу, Сава Д. Контић	Крст и златник	1743/33
144	Момчиловић Денча Г.	Дарковац, Власовинце, Вардарска [бан.]	тежак	Православна	9-то дете 5-та кћи	19. XI 1933.	.	.	2000 динара и уобичајени кумовски дарови	Крштено дете пре него што му је стигло одо-брење кумства
145	Леринц Михаило	Стара Кањижа	обућар	Католик	осми и девети син, бли-занци	5. XI 1933.	Петар и Александар	Долезил В. Стјепан, коњ. потпуковник, кмндт дивизиона 3. коњич. пука, Суботица	1000 динара и уобичајени дарови	3122/1933.
146	Јуришић Мате	Бос. Брод	пензионер	Католик	9-ти син	4. II 1934.	Петар	Пеш. п. пуков-ник Светолик Д. Ћирић, на служби у команди места Бос. Брод	златни крстић са ланчићем 1. златник од 20 и роди-тељима 2000. дин	199/34
147	Иваштиновић Мато	с. Боровац, опш. Рајић, ср. Новска, бан. Савска	земљорадник	Католик	8-ми син	28. I 1934.	Алек-сандар Томислав Драгутин	Инж. пуковник Адолф Хеилман, Славонски брод	златан крстић и ланчић, 1000.- динара родитељима	205/934
148	Трогрлић Марко	с. Стипа-нићи, опш. Бришник, ср. Томислав-град, бан. Приморска	земљорадник	Католик	7-ми син	28. I 1934.	Александар	Пеш. пуковник Миљенко Варја-чић, командант 13. пеш. пука „Хајдук Вељко“, Сињ	златан крстић и ланчић, 1000.- динара родитељима	206/934

149	Баруновић Иван	Дервента, бан. Врбаска	Служитељ филијале Земаљске банке у Дервенти	Католик	10-ти син	11. II 1934.	Александар Томислав	Командант места у Броду на Сави, инж. пуковник Драгутин М. Ђелашевић	златан крстић и ланчић, 1000.- динара родитељима	339/934, Дете преми-нуло 6. маја т.г. Види изв. Изасланика у досијеу
150	Најман Степан	с. Омољица, ср. Панчевачки	општински чиновник	Католик	11-то дете7-ми син	25. III 1934.	Александар	Пеш. пуковник Константин Костић, командант у Панчеву	златан крстић и златник	822/934
151	Маринковић Радомир	с. Ребеље, ср. Ваљево-ски, бан. Дринска	земљорадник	Православна	10-то дете5-ти син	IV 1934.	Петар	Арт. пуковник Вуко М. Лепетич, в.д. команданта артиљерије Дринске дивизијске области, Ваљево	Детету: крстић и златник, родитељима: 3000.- дин. Свештенику: 200.- црквењаку и осталима: 100.-	.
152	Демковић Васиљ	Босански Нови	званичник, пензионер	Православна	11-ти син	8. IV 1934.	Петар	Пеш. пуковник Марко М. Рашовић, командант 2. батаљона 33. пеш. пука Бања Лука	Детету: крстић и златник, родитељима: 3000.- дин. Свештенику: 200.- бабици и црквењаку: 50.- динара	.
153	Ремењи Стеван	Панчево	зидар-дунђер	Католик	13-то женско дете	22. IV 1934.	Марија-Бранка	Пеш. пуковник Константин Костић, командант места у Панчеву	Детету: крстић и дукат, родитељима: 2000.- дин. Свештенику: 200.- црквенном особљу: 100.- динара	1681/34, Види списак кумстава Њ.В. Краљице бр. 14
154	Балог Винко	с. Коториба, ср. Прелошки, бановина Савска	земљорадник	Католик	9-ти син	15. IV 1934.	Александар	Коњ. потпуковник Петровић М. Војислав, заступник команданта 8. коњ. пука у Чаковцу	Детету: златан крст и златник	971/34
155	Кеца Божо	с. Острогашица, опш. Дрниш, срез Книн, бан. Приморска	земљорадник	Католик	9-то мушко новорођенче	29. IV 1934.	Александар-Томислав-Андреј	Пеш. пуковник Мајестић Л. Богдан, командант I батаљона 54. пеш. пука, Книн	Детету: крстић и златник, родитељима: 1000.- дин. Жупнику и црквењаку: 300.- динара	1005/34
156	Багарић Иван	с. Буковица, опш. Бришник, ср. Томиславград, бан. Приморска	земљорадник	Католик	9-то мушко новорођенче	22. IV 1934.	Александар	Пеш. мајор Ђурђевић Ј. Маријан, командант I батаљона, 13. пеш. пука Сињ	Детету: златан крст и златник, родитељима: 1000.- дин. Жупнику и црквенном особљу: 300.- динара	Види бр. 1006/34

157	Борко Антон	Горњи Храшћани, ср. Чаковец, бан. Савска	земљорадник	Католик	10-то мушко новорођенче	29. IV 1934.	Томислав-Александар	Коњ. бригадни ђенерал Мило-сављевић Лазар, командант места у Чаковцу	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин.	Види бр. : 1725/34
158	Бојовић Милосав	с. Доња Трпача, ср. Љубићки, бан. Дринска	земљорадник	Православна	11-то дете-ти син	17. V 1934.	Александар	Арт. пуковник Свет. К. Поповић, заступник команданта 19. арт. пука у Чачку	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин.	Види бр. : 1834/34
159	Павловић Милета	с. Доња Трпача, ср. Љубићки, бан. Дринска	земљорадник	Православна	12 деце; 8 мушких и 4 женских, деце која су крштена су близанци	17. V 1934.	Близанци: Петар и Андреја	Арт. пуковник Свет. К. Поповић, заступник команданта 19. арт. пука у Чачку	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин.	Види бр. : 1835/34
160	Шкргета Стјепан	с. Врбица, ср. Ђаковачки, бан. Савска	земљорадник	Католик	9-то мушко новорођенче	3. VI 1934.	Александар	Арт. пуковник Стјепан С. Грлић, к-дант I дивизиона 15. арт. пука у Осијеку	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин. Свештенику: 200.- дин. Црквењаку: 100.- дин	Види бр. : 2130/34
161	Штибрић Стјепан	с. Поповача, ср. Кутински, бан. Савска	земљорадник	Католик	12-то дете	3. VI 1934.	Петар	Инжењер. пуковник, г. Конрад Ј. Тобис, референт инжењерије Команде Савске дивизије у Загребу	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин.	Види бр. : 2066/34
162	Ерцеговић Вицко	с. Јесенице, општ. Пољичка, ср. Сплитски, бан. Приморска	земљорадник	Католик	7-то мушко новорођенче	8. VII 1934.	Томислав	Капетан корвете, војни х. - пилот Ант. Ленарчић	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин. 40.- дин. Црквењаку	Види бр. : 2581/34
163	Галић Стипан	с. Вињани, општ. Посушје, ср. Љубушки, бан. Приморска	земљорадник	Католик	7-ми син	8. VII 1934.	Петар-Селестин	Пеш. потпуковник Анте Х. Хруза	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин.	Види бр. : 2325/34
164	Рајх Франц	с. Штиљ при Велењу, ср. Словењградец, бан. Дравска	рударски радник	Католик	9-ти син	5. VIII 1934.	Александар	Пеш. мајор г. Јернеј Ј. Паулић, командант 3. батаљона 45. пеш. пука Марибор	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2000.- дин. 200.- дин свештенику и по 50.- дин. Бабици и црквењаку	Види бр. : 2953/34

165	Фекоња Јожеф	с. Ванетина, општ. Црквења, ср. Марибор, бан. Дравска	ратни инвалид	Католик	9-ти син	26. VIII 1934.	Александар	Пеш. мајор г. Јернеј Ј. Паулић, командант 3. батаљона 45. пеш. пука Марибор	Детету: златан крст и златник, родитељима: 2200.- дин. 200.- дин свештенику и по 50.- дин. бабици и црквењаку	Види бр. : 3255/34
166	Адиловић Мустафа	Село Зировић, ср. Вранић, бан. Дринска	земљорадник	Муслиман	9-ти син	9. IX 1934.	Ахмет	Ђуро Вукотић, пеш. пуковник, на служби у Штабу Босанске дивизионе области Сарајево	Детету: сат и златник, родитељима: 17000 - динара, 200.- свештенику, 100.- школском послужитељу	.

„Књига кумстава” Њ. В. Краља Александра I Карађорђевића

Прилог бр. 2.

Документ о кумству краља Александра I Карађорђевића 1934. године у селу Пантину код Вучитрна

1753/34
НАЧЕЛСТВО СРЕЗА ВУЧИТРСКОГ
ВУЧИТРН
Примљено 29 V 1934.
8.400
Маршалату Двора
Београд

Част ми је доставити предњи извод ради знања
Записник [нечитко]

Општина пантинска
СРЕЗ ВУЧИТРСКИ
ПАНТИНА
Но. 1656. заведено 26 V 1934.
Начелнику Среза вучитрског
Вучитрн

Учтиво се извештавате, да је Дамњан син Младена Ђурића насељ. из Дољака,
коме је Њ.В. Краљ Александар кумовао на крштењу 20. 05. [нечитко] умро
25. 08. [нечитко].

С молбом на надлежност
Делов [нечитко]
За
Председник [нечитко]